

Asia: VN/20129/2020

Valtioneuvoston periaatepäätös teknologiapolitiikasta 2020-luvulla – teknologialla ja tiedolla maailman kärkeen

Teknologiapolitiikan päämäärä

Lausuntonne ehdotetusta teknologiapolitiikan päämäärästä.

Päämäärä on kunnianhimoinen. Sen sisällön kannalta olennaista on, minkälaista määritelmää käytetään termille teknologia. Teknologia-termiä käytetään periaatepäätöksessä väljässä merkityksessä sisältäen myös aineettoman osaamisen, ja tämä on erittäin tärkeätä.

Samalla voi kysyä, miten teknologia tämän päätöksen mielessä eroaa osaamisesta.

Samalla voi pohtia, että sosisiko osaamispolitiikan päämääräksi se, että Suomi on vuonna 2030 maailman menestyksellisin ja tunnetuin osaamisen kehittämisestä ja hyödyntämisestä hyvinvointia ammentava maa.

Tavoite 1

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 1: Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.

1. Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.
  - o Innovaatio- ja teknologiayhteinen julkinen sektori ja sääntely
  - o Vahva panostus T&K-toimintaan ja tutkimuksen kaupallistamiseen
  - o Innovaatioiden ja investointien kannusteet

Lausunto ehdotetusta tavoitteesta 1: Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille

Tavoite on kannatettava.

Tietty esitystekninen ongelma sisältyy siihen, että tavoitteen 1 kannalta tavoitteen 2 asiat ovat olennaisia. Tavoitteen 1 toimenpiteiden osalta olisikin tärkeä muistaa, että tavoitteen saavuttaminen riippuu keskeisesti siitä, onko Suomessa riittävästi osaavia ihmisiä. Ilman riittävää määrää erittäin korkeatasoisen osaamisen omaavia ihmisiä eivät teknologiayritykset sijoitu Suomeen.

Toimenpiteissä tulisikin vahvemmin tulla esille ihmisten ja osaamisen rooli. Esimerkiksi toinen toimenpide voitaisiin kirjoittaa muotoon ”Vahva panostus osaamisen rakentamiseen, korkeatasoiseen tutkimukseen ja kehittämistoimintaan sekä tutkimuksen hyödyntämiseen.” Tässä on myös muutettu ”kaupallistaminen” paljon laveampaan termiin ”hyödyntäminen”, joka on esim. julkisen sektorin toimenpiteitä ajatellen parempi termi.

Tavoite 2

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 2: Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.

2. Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.
  - o Osaamistason nosto ja oppimisen digiloikka
  - o Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto houkuttelevaksi ja sujuvaksi
  - o Suomi profiloituu kansainvälisesti korkean teknologian maana

Lausunto ehdotetusta tavoitteesta 2: Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.

Teknologiapolitiikan onnistuminen riippuu keskeisesti osaavista ihmisistä, niinpä tavoite 2 on kannatettava ja selkeä edellytys tavoitteelle 1.

Tavoite 3

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 3: Suomessa on maailman teknologia- ja innovaatiomyönteisin julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.

Tavoite 3:

3. Suomessa on maailman teknologia- ja innovaatiomyönteisin julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmis-ten ja yritysten hyvinvoinnin.
  - o Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi
  - o Digitaalisiin palveluihin ja järjestelmiin liittyvän pehmeän infrastruktuurin[1] kehittäminen
  - o Datatalouden toimintaympäristön rakentaminen

Lausunto ehdotetusta tavoitteesta 3: Suomessa on maailman teknologia- ja innovaatiomyönteisin julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmis-ten ja yritysten hyvinvoinnin.

Muutama sanavalintaan liittyvä kommentti. Tavoitteen muotoilussa on ”innovaatiomyönteisin”, kun tavoitteissa 1 ja 2 on ”kilpailukykyisimpiä”, ”tunnetuimpia” ja ”houkuttelevimpia”. Riittäisikö ”innovaatiomyönteinen”? Ilmaisussa ”Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi” paino on vahvasti automatisoinnissa (eikä esim. palveluiden kehittämisessä). ”Digitalisointi” – olisiko osuvampi?

Tavoite 4

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 4: Suomi hyöttyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta kehittämisestä ja soveltamisesta.

Tavoite 4:

4. Suomi hyöttyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta kehittämisestä ja soveltamisesta.
  - o Uusien teknologioiden määrätietoinen hyödyntäminen
  - o Ilmasto- ja ympäristöratkaisujen edelläkävijyys
  - o Teknologioilla tuetaan huoltovarmuutta

Lausunto ehdotetusta tavoitteesta 4: Suomi hyöttyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta kehittämisestä ja soveltamisesta.

Kannatettava tavoite.

Seurantamalli

Lausuntonne ehdotetusta seurantamallin toteuttamisesta.

-

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit ja huomiot.

-

Snellman Satu-Marja
Suomen Akatemia